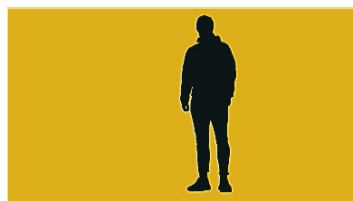

VK granskar: Umeå universitet

Innan miljonerna – anklagelser

UMEÅ. Flotta middagar och dyra resor på skattebetalarnas bekostnad, hotanklagelser och misstänkta ekonomiska oegentligheter. VK har granskat vad som hände innan de lukrativa avtalen mellan före detta anställda och Umeå universitet skrevs under.

VK har tittat närmare på fem fall där personer lämnat sina anställningar vid Umeå universitet med större summor pengar i form av avgångsvederlag eller pensionsersättning. I samtliga ärenden finns anmälningar och/eller utredningar gjorda.

1 Utreddes för missförhållanden – fick 945 600 kronor

En anställd vid Umeå universitet anklagas – bland annat – för att genom bestraffningar, hot och förlöjliganden mot enskilda studenter ha bidragit till svår stress, sjukdom och i vissa fall avhopp från en utbildning.

Under några månader utreds missförhållanden kopplade till mannen med målet att personalansvarsnämnden ska pröva och besluta i ärendet, men i stället väljer universitetsledningen att göra en individuell överenskommelse med honom.

Den går ut på att mannen, som är i 40-årsåldern, säger upp sin anställning på egen begäran och får ett avgångsvederlag på 945 600 kronor från Umeå universitet.

Mannen och nuvarande rektor Hans Adolfsson skriver under avtalet. Under rubriken sekretess står att mannen "åtar sig att inte röja någon information rörande universitetet och dess anställda som universitetet rimligen önskar hålla konfidentiell". Alla delar i avtalet är också konfidentiella – utom de delar som mannen enligt lag är förpliktad att uppges.

I de handlingar som VK har begärt ut och sedermera fått från Umeå universitet framkommer att mannen och två andra personer polisanmälts av en tidigare rektor vid universitetet för "olovligt tillgripande av egendom".

Polisen lägger ned förundersökningen då det på det "utredningsmaterial som nu föreligger inte går att bevisa att de misstänkta har gjort sig skyldiga till brott".

En månad efter att mannen polisanmälts anmäler han dåvarande rektor vid sin institution för trakasserier, eftersom han upplever sig ignorerad och dåligt bemött samt att han tycker att hans arbetsuppgifter förändrats på ett sätt

som omöjliggjort hans arbete.

Universitetet kommer i en utredning fram till att det inte förekommit någon kränkande särbehandling på det sätt som beskrivs i anmälan.

2 Anmälde sin chef – köptes ut för 856 320 kronor

Det här ärendet sticker ut, ska det visa sig. Det gäller en kvinna i 60-årsåldern som i samband med att hon säger upp sig själv "i pensioneringssyfte" 2019 får ett avgångsvederlag från Umeå universitet på 856 320 kronor.

Det visar sig finnas en anmälan kopplad till kvinnan – men det är inte kvinnan själv som är anmäld. I stället är det hon som har anmält sin chef på universitetet.

Tre månader innan hon och nuvarande rektor Hans Adolfsson skriver under avtalet gällande upphörandet av hennes anställning har kvinnan anmält att hon utsatts för hot/otillåten påverkan samt kränkande särbehandling av sin chef på hennes arbetsrum på universitetet.

Kvinnan skriver i sin anmälan att hon gått in till chefen för att prata om den ansträngda kommunikationen dem emellan. Efter att hon förklarat vilken situation hon befinner sig i säger hon att chefen hastigt reser sig upp, börjar fäkta med armarna och högljutt väsa "nu har jag fått nog av det här spelet och jag kommer inte spela spelet något mer".

Kvinnan skriver att chefen fortsätter fäkta med armarna och snabbt närmar sig henne med synligt blottade tänder.

"Jag insåg att XX faktiskt hotade mig, för någon anledning jag inte förstod. (...) Han kom emot mig och mitt ansikte och var endast några decimeter ifrån där jag stod med ryggen mot kontorsdörren. XX fortsatte sitt mantra till dess att jag chockad och ledsen lämnade rummet", skriver kvinnan.

Efter händelsen upplever kvinnan att stöd och hjälp från universitetet uteblir.

Samma dag som kvinnan skriver under avtalet så tar hon tillbaka sin anmälan. Universitetet avslutar sedan ärendet utan vidare åtgärder med hänvisning till att anmälan återtagits.

Avtalet innehåller en sekretessklausul som innebär att kvinnan vare sig under eller efter anställningens upphörande får röja information rörande universitetet och dess anställda som universitetet "rimligen önskar hålla konfidentiell".

Totalt har över fem miljoner kronor betalats ut från Umeå universitet till personerna.

3 Flotta middagar och dyra resor – rektor fick 900 000 kronor

Utåt framställs det som att mannen – Arkitektshögskolans förste rektor – har blivit avskedad på grund av för frikostiga representations- och resekostnader. Tre år senare framkommer dock att Umeå universitet har köpt ut honom för 900 000 kronor.

Mannen måste omedelbart lämna sitt uppdrag som rektor i februari 2013 men behåller under ett par månader sin anställning.

– Det är sorgligt, men vi kommer inte fram till någon annan lösning, säger Lena Gustafsson, dåvarande rektor vid Umeå universitet, till VK i februari 2013.

I en revisionsrapport som fastställs av universitetsstyrelsen i mars 2013 framgår det att man funnit stora brister på Arkitektshögskolan.

"Universitetets alkoholpolicy måste ovillkorligen följas vilket bland annat innebär att spritdrycker inte får förekomma vid representation och att alkohol inte får serveras vid lunch".

Vidare står att läsa att representationen vid institutionen är omfattande, att man funnit flera avsteg från gällande regler och att kostnaden för alkohol i samband med måltid är hög. Man

har också funnit att redovisning av bisysslor inte lämnats in av alla, noterat telefonräkningar till mycket höga belopp samt resor som de menar kräver bedömning av prefekt.

Den 23 april 2013 skrivs avtalet med avgångsvederlaget mellan mannen och dåvarande universitetsdirektören Lars Lustig på. Enligt avtalet upphör anställningen, efter universitetets initiativ, mot "bakgrund av en omorganisation inom universitetet".

Det finns också en sekretessklausul där mannen åtar sig att inte "röja information rörande universitetet och dess anställda som universitetet rimligen önskar hålla konfidentiell".